

REDEGØRELSE OG KRITERIER FOR
KLASSIFICERING AF VANDLØB

LANGELAND KOMMUNE

Godkendt af Kommunalbestyrelsen 28. juni 2021

Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb

Indhold

Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb	3
Indhold.....	3
INDLEDNING	4
BESKRIVELSE AF NEDKLASSIFICERING	4
BESKRIVELSE AF OPKLASSIFICERING.....	4
LIGHEDSPRINCIPPET	4
KRITERIER FOR NEDKLASSIFICERING	5
VED NEDKLASSIFICERING.....	5
KRITERIER FOR OPKLASSIFICERING.....	5
VED OPKLASSIFICERING	6
UDDYBNING AF KRITERIER	6
Vandløb anlagt til særlige formål	6
Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar	6
Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.....	6
Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.....	6
Vandløb med større afvandingsmæssige interesser	7
VEDLIGEHOLDELSESUDGIFT	7
AFGØRELSE OM OMKLASSIFICERING	7

INDLEDNING

Vandløb er efter vandløbsloven¹ administrativt inddelt i offentlige og private vandløb. Klassificeringen er bestemmende for, hvem der har vedligeholdelsespligten og afholder udgiften.

Langeland Kommune står, som følge af kommunalreformen, for vedligeholdelse af de offentlige vandløb, som tidligere faldt ind under administrationen hos henholdsvis: Rudkøbing Kommune, Tranekær Kommune og Sydlangeland Kommune. I sammenlægningen er der opstået et behov for at ensrette praksis og administration, så alle bredejere langs vandløbene i Langeland Kommune bliver behandlet på lige fod.

Jf. vandløbsloven har man to kategorier for vandløb i Danmark; offentlig og privat. Alle vandløb ejes af bredejer - altså den der ejer jorden hvorpå vandløbet løber. At et vandløb er offentligt, betyder blot at vedligeholdelsen påhviler kommunen. Modsat er det bredejerne, der skal vedligeholde de private vandløb. Den som har ansvaret for vedligeholdelsen af vandløbet, afholder også vedligeholdelsesudgiften.

Offentligt vandløb: ejes af bredejer men vedligeholdes af kommunen

Privat vandløb: ejes af bredejer og vedligeholdes af bredejer

Kommunen er vandløbsmyndighed for både offentlige og private vandløb. Vandløbsmyndigheden ejer ingen vandløb, men træffer afgørelser om pligter og rettigheder for alle vandløb.

Langeland Kommune kan, som vandløbsmyndighed, vurdere at et vandløb skal ændre kategori jf. vandløbsloven. Retningslinjer for omklassifikation er beskrevet i bekendtgørelsens retningslinjer om klassifikation og registrering af vandløb².

BESKRIVELSE AF NEDKLASSIFICERING

Ved nedklassificering af et vandløb, vil status ændres fra offentligt til privat vandløb. En nedklassifikation vil foretages på baggrund af en vurdering af det pågældende vandløb, hvor man ser på om et eller flere af kriterierne for nedklassificering kan opfyldes.

BESKRIVELSE AF OPKLASSIFICERING

Ved opklassificering af et vandløb, vil status ændres fra privat til offentligt vandløb. Der foretages ligeledes en vurdering af vandløbet, som skal opfylde et eller flere af kriterierne for opklassificering, før det kan ændre status.

LIGHEDSPRINCIPPET

Ved omklassificering tilstræbes det at vandløb efter lighedsprincippet er sammenlignelige og i samme kategori jf. bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb. Det vil sige at alle offentlige vandløb skal kunne sammenlignes med hinanden, og ligeså skal alle private vandløb kunne sammenlignes. Lighedsprincippet bruges ved omklassifikation, for at ensrette praksis og administration af vandløbene, så alle bredejere i kommunen bliver behandlet efter et ensartet sæt regler.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb.

² Bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb.

KRITERIER FOR NEDKLASSIFICERING

1. Vandløb anlagt til særlige formål.
2. Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar.
3. Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.

Et eller flere kriterier skal opfyldes, før et offentligt vandløb kan nedklassificeres til et privat vandløb. Vandløbsstrækninger der ligger nedstrøms offentlige vandløb kan ikke nedklassificeres.

VED NEDKLASSIFICERING

En nedklassificering af et vandløb vil baseres på baggrund af en individuel og faglig vurdering af det enkelte vandløb.

Når et offentligt vandløb nedklassificeres, skal vandløbsmyndigheden overdrage vandløbet til bredejerne i vedligeholdt og funktionsdygtig stand og i overensstemmelse med bestemmelserne i det pågældende regulativ.

En rørlagt strækning er vedligeholdt og i regulativmæssig stand, når vandets frie løb er sikret gennem almindelig ren- og vedligeholdelse, men ikke hel eller delvis omlægning. Udskiftning eller reovering af rørlægningen udføres af lodsejerne for egen regning. Udgifterne fordeles på interessenterne efter vandløbslovens bestemmelser. Rørlagte strækninger bliver derfor ikke udskiftet i forbindelse med en nedklassificering, men udskiftes når rørlægningen er udtjent og for bredejers regning.

I rørlagte vandløb, hvor der er et behov for at udskifte kortere rørsektioner, eller hvor der f.eks. er et behov for at spule ledningen ren for sand, vil disse vedligeholdelsestiltag blive gennemført inden nedklassificeringen.

Vandløbsmyndigheden kan fastsætte retningslinjer for den fremadrettede vedligeholdelse af åbne vandløb, som skal overholdes af de bredejere, der overtager vedligeholdelsesbyrden. Da regulativerne bortfalder ved en nedklassifikation til privat vandløb, vil dette være en slags arbejdsbeskrivelse for vedligeholdelsesarbejdet for det pågældende vandløb.

I afgørelsen for en nedklassifikation vil der være fastsat en overdragelsesdato.

KRITERIER FOR OPKLASSIFICERING

1. Vandløb med større afvandingsmæssige interesser.
2. Vandløb der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens³ § 3
3. Vandløb med miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som modtager en væsentlig mængde af overflade -eller spildevand fra offentlige anlæg.

³ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

Et eller flere kriterier skal opfyldes, før et vandløb kan opklassificeres. Vandløbsstrækninger der ligger opstrøms private vandløb kan ikke opklassificeres.

VED OPKLASSIFICERING

Når et vandløb opklassificeres fra privat til offentlig, skal kommunen udarbejde et regulativ som blandt andet indeholder beskrivelser af vandløbets skikkelse og vandføringsevne, samt hvordan vandløbet skal vedligeholdes. Vandløbsmyndigheden og bredejere skal følge regulativets fastsatte administrative bestemmelser for vandløbet.

UDDYBNING AF KRITERIER

Vandløb anlagt til særlige formål

Vandløb, der af bredejere er anlagt til særlige, private formål, bør nedklassificeres. Det kan f.eks. være grave og pumpede kanaler eller rørlagte vandløb, der er rørlagt for at tilgodese lodsejer, så jordarealet ovenover kan benyttes. Det er vandløb, der primært tjener til afledning af vand fra marker, skove og spildevand fra enkelte ejendomme. Modsat kan der være grunde til at vandløb, der fører betydelige mængder overflade- og/eller spildevand opretholdes som offentlige.

Ved en vurdering af et rørlagt vandløb, bør der arbejdes for en genåbning af hele eller dele af den rørlagte strækning.

Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar

I små kortere vandløb, som kun tjener det formål at aflede vand fra private ejendomme, bør vedligeholdelsesbyrden overgå til private bredejere.

Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse

Vandløb som hverken har tilknyttet miljømål⁴ eller er omfattet naturbeskyttelseslovens beskyttelsesbestemmelser og som ikke har anden naturmæssig værdi kan som udgangspunkt nedklassificeres. Hvis det vurderes at vandløb med miljømæssig naturmæssig værdi skal være privat, kan vandløbsmyndigheden fastsætte vedligeholdelsesbestemmelser for vandløbet, for at sikrer bevarelsen af den miljømæssige interesse i vandløbet.

Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg

Vandløb der ikke modtager væsentlige mængder spildevand fra offentlige spildevandsanlæg som kan øge vedligeholdelsesomkostningerne, kan nedklassificeres. Vandløb, hvor der tilledes overfladevand i form af vejvand, kan også nedklassificeres i de tilfælde, hvor tilledningen ikke afstedkommer en betydelig forøget vedligeholdelsesbyrde for bredejerne.

Det er tidligere afgjort af Skov- og Naturstyrelsen samt Klagenævnet, at vandløb ikke kan klassificeres som private, hvis andelen af vand fra offentlige arealer, herunder vejvand, udgør mere end 25 % af den samlede maksimale vandmængde i vandløbet.

⁴ Der er i den vedtagne vandområdeplan opstillet miljømål for en række vandløb. Herigennem stilles der krav til vandløbenes økologiske tilstand. Vandløb der har et miljømål skal som udgangspunkt opnå mindst "god økologisk tilstand".

Offentlige arealer bliver anset som kommunalt ejede arealer. Vand fra Statsskove vurderes ikke at forøge vedligeholdelsen af vandløb, og er derfor ikke anset som offentlige arealer.

Vandløb med større afvandingsmæssige interesser

Vandløb med en stor afvandingsinteresse er vandløb med større oplande. Afvandingsinteressen kan f.eks. bestå af mange bredejere, større byområder, veje eller lignende. Vandløb med lav afvandingsinteresse kan med fordel nedklassificeres, da afvandingen typisk tjener et mindretal.

VEDLIGEHOLDELSUDGIFT

De som har vedligeholdelsesudgiften, kan jf. vandløbsloven modtage et økonomisk bidrag, hvis vedligeholdelsen øges som resultat af tilledt spildevand. De økonomiske bidrag skal korrelere med de forhold, som er gældende for vandløbet, og bidraget bliver derfor vurderet ud fra den enkelte sags omstændigheder.

AFGØRELSE OM OMKLASSIFICERING

En afgørelse om omklassificering vil altid baseres på en faglig vurdering og afvejning af de forskellige kriterier for hvert enkelt vandløb. Hvis kommunen træffer afgørelse om, at omklassificere et vandløb, kan dette påklages til Miljø- og Fødevarerådet med en klagefrist på 4 uger. Forud for en afgørelse vil kommunen høre bredejernes mening om omklassificeringen gennem en offentlig høring.

Afgørelsen med klageinformation vil blive informeret til de relevante parter samt annonceret på kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk.

